

כיצד הופך החרם על נשים מלבקר במירון

מאת עדה מימון

נשים צדקניות לזכרו של ר' שמעון בר יוחאי.

אחרי חצות אמרנו למצוא לנו מקום לנוח. עשינו עצמנו כאילו לא ידענו את דבר קיומו של החרם. סרנו אל אחד הכתים ונכנסנו לחדר גדול. אני נכנסתי ראשונה. בחדר ישב רק יהודי אחד, בעל פיאות ארוכות, משה ראה אותי היהודי נזדעזע, לפת דא-שו בשתי ידיו והתחיל מתרוצץ בחדר אנה ואנה בצעקה: "חרם! אשה! חרם! אשה!"

לא נבהלתי. ביקשתי את מלווי להירכס, ושמעו לי, על הרצפה היתה מחצית לוח לנו לנוח, והצעתי גם לבני החדר לשבת, והיהודי אינו פוסק מל-התרוצץ בחדר, כששולי מעילו מתנופפים והוא צועק: "געוואלד! נשים! חרם!" כך חלפו שעתים: הוא איגנו יוצא מן החדר ואנחנו מוסיפים לשבת על הרצפה, הליאות גדלה, מלווי החלו מפצירים בי, שנחפש לנו מקום אחר לנוח בו.

מצאנו חושה ערבית בקרבת מקום. הערבי נהג בנו הכנסת-אורחים ונתן לנו לנוח באורותיו, שם עמדו שני חמורים וסרה. נרדמנו לשתיים-שלוש שעות וקמנו עם זריחת השמש, רהצנו את ידינו ופנינו במים קרים. ביקשנו מן הערבי שימכור לנו חלב, והוא ניר אות לנו, לקחתי את הכוס שהבאנו אתנו, חלבתי והשקיתי כל איש כוס חלב טרי.

שבנו בשלום לצפת; והנה כל המאורע הזה לא גרם לא לפיטורינו ולא לחורבו בית-הספר, אנשי צפת הבינו, כי מוטב להם לעבור על העניין בשתיקה. מאז הופך החרם לחלוטין ונ-שי צפת היו מבקרות במירון שנה-שנה ונהנות מן החגיגה בל"ג בעומר, ואין פרץ ואין צווחה...

1300 פועלים מנתניה

ביקרו בדגניה

שיירה של 26 אוטובוסים עם 1300 פועלים יצאה ב-1 במאי מנתניה לסיור ביישובי עמק-הירדן ועמק-הירדן.

בהגיעם לעין-גב התקיימה ישיבה חגיגית של מועצת הפועלים מוקדשת ל-1 במאי, יובל דגניה ו-50 שנות הסתדרות הפועלים החקלאית. הישיבה נערכה באולם הקונצרטים, בהשתתפות מרים ברץ מדגניה שנתקבלה בתשואות וברכות עליידי הנוכחים. מזכיר המועצה, א. ברימנחס, עמד בראש בריו על שילוב שלושת האירועים החגיגיים ואמר, שזכותה של דגניה היא שממנה צמחו חקלאים שעמדו במבחן הסוציאליסטי. מרים ברץ הביאה ברכה ראשונית לציבור העובדים וסיפרה על ההפתחות דגניה והתנועה הקיבוצית, כן בירכו חברי מועצת המועצה, פרידמן וי. בראבא, שיינברגר חבר משק עין-גב, הביא לאורחים את ברכת הקיבוץ המארח.

לאחר העצרת המשיכה השיירה לרדגניה, ולישובים בעמק-הירדן, כן ביקרו בבית-הכנסת העתיק בבית-אלפא ובאמפייתארטון שנתגלה בבית-שאן ואחרי זה בילו במשותף על שפת הים.

ההתקוממות הראשונה על מקפחי זכרה האשה בישוב הישן היתה של אהת המורות בבית-הספר העברי הראשון בצפת, עיר הקודש, בשנת תרע"ד. חנה סיפור המעשה:

שנה שנה בל"ג בעומר עולים יהודים צפת אל קברו של ר' שמעון בר יוחאי במירון. גם אנחנו אמרנו לבקר במקום היסטורי זה, היכינו לחגיגה בקצור רוח, כוונתנו היתה גם להסיג בכך את שיעמום חיינו בצפת. סופר לנו, שמאז האסון שאירע לפני שנים, כשהתמוטטו קירות החומה במירון וגרמו למותם של אנשים אחדים, הרי ידעו חרדי צפת, שהאסון קרה בגלל ביקורן של נשים וגברים בצווחת במירון — דבר שיש בו משום הפקרות. הוכרו איפוא חרם ואיסור חמור על נשים לבקר במירון, כשנודע לנו הדבר — נזדעזענו, הודעתי באופן ברור ומחולק, שאעלה למירון על-אף החרם. ידידנו המעטים בצפת, כגון סקידי סג"ל אש"ק, הרוקח, ואחרים ובראשם סר קרניאלי) הנהירוני מן אביא על-ידי כך כלית על בית-הספר העברי, שטרם כל כך להקיסו, ואני בשלי — לא אכנע לחרם! הכרתי לעבודה היתה מוכנה לוותר, בראותה בכך סכנה לקיום בית-הספר, אך אמרה: אם עדה מרשה לעצמה להפר חרם שהוכר לנו על ידי שלומי אמוני צפת, הרי אני החוששית בדעות, ודאי שאני מוכנה להצטרף אליה.

בא' היום המקווה, ל"ג בעומר, בברך קד השכם החלו אנשי צפת (רק גב"ר עם כמובן) מקטן ועד גדול זורמים למירון, קצתם ילדיהם על שכמם, לקיים שם את מצוות התספורת ("חל-קפה"), ולא אנשי צפת בלבד; באו מירושלים, מטבריה, מכל חלקי הארץ, באנג, עשרות אורחים מחוץ-לארץ שנודמנו לארץ לתקופת האביב, שכרנו לנו חמור, העמסנו עליו חפצים הכי החיים, וקצת מצרכי אוכל — ושמונו לדרך פעמינו, נצטרפה אלינו גם אחותי של מר. ק. והיינו תבורה קטנה של שליש-גשים, בדרך נסגשנו עם אורחים מחוץ לארץ — ביניהם מר הוכי ברג, עורך "אוגזר לעבן", שהצטרפו אלינו. סרנו לעין-זיתים, ישבו בה אז משפחות מעטות, והזמנו שניים-שלושה בחוהים ממכרינו להילות אלינו, כי אמרנו על כל צרה שלא תבוא — פוטב, שנגדיל את מספר מלווינו. כן-עלינו לאט-לאט בשיירה גדולה קטאני צועדת בראש, לכל אורך הדרך מצפת למירון ישבו נשים מנשי צפת בצדי השבילים ועיניהן מביעות קענעיים, איך-טוף, כשראונו הוצחה אש-הקנאה בעיניהן, אך הן שתקו ולא אמרו דבר, גם מבין הקהל לא שמענו הערות או עלבונות.

כשהגענו למירון, שוב התערבנו ב'תוך הקהל; שמונו לב, שהחרדים הבאים לצפתנו גרועים מאתנו בסלידה, פאילו וחקלו בדבר טומאה, היינו שלוש נשים בין אלפי גברים, עד ה'יקודים הנלחבים, את הטלת החפצות תשתחפנו בחגיגה, ראינו את צים היקדים לתוך להבות-האש בשם

(*) ראש תורו של בית-ס.

דבר 10921/רפג
2